# Sürücü Öfke Ölçe?i (Uzun Form)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sürücü Öfke Ölçe?i (Uzun Form)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31288

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Sürücü Öfke Ölçe?i (Uzun Form), orijinal olarak geli?tirilen Sürücü Öfke Ölçe?i'nin (DAS) Türkçe uyarlamas?d?r. Bu ölçek, bireylerin çe?itli trafik ve sürü? ko?ullar? kar??s?nda deneyimledikleri öfke düzeylerini sistematik olarak ölçmek amac?yla haz?rlanm??t?r. Uyarlama çal??mas?, uyarlama sürecinin bir parças? olarak ölçe?in hem uzun hem de k?sa formlar?n? Türk sürücü popülasyonu üzerinde test etmi? ve geçerlik ile güvenirlik özelliklerini incelemi?tir. Uzun form, sürü? s?ras?nda öfkeye neden olan spesifik durumlar? detayl? bir ?ekilde de?erlendirerek, bu duygunun alt?nda yatan farkl? boyutlar? ortaya ç?karmay? hedefler.

Ölçe?in temel amac?, trafik güvenli?i ara?t?rmalar? ve klinik psikoloji alanlar?nda yüksek düzeyde sürücü öfkesi ya?ayan bireyleri belirlemek ve bu öfkenin potansiyel olarak agresif ve tehlikeli sürü? davran??lar?na nas?l dönü?tü?ünü anlamakt?r. Bu adaptasyon, Türkiye ba?lam?nda yol güvenli?i politikalar?n?n ve müdahale programlar?n?n geli?tirilmesine bilimsel bir temel sa?lamaktad?r.

## Anahtar Kelimeler

Sürücü Öfke Ölçe?i, Uzun Form, Sürücü Öfkesi, Yol Güvenli?i, Öfke Yönetimi, Agresif Sürü?, Psikolojik Uyarlama, Psikometrik Özellikler.

## Yazarlar

Y. Yasak, B. E?iyok

## Amaç

Sürücü Öfke Ölçe?i (Uzun Form), bireylerin araç kullan?rken ya?ad?klar? öfke ?iddetini ve s?kl???n? ölçmek için tasarlanm??t?r. Ölçek, özellikle Türkiye popülasyonunun kültürel ve trafik ko?ullar?na özgü faktörleri hesaba katarak, orijinal ölçe?in (DAS) alt boyutlar?n?n Türk sürücüler üzerindeki geçerlili?ini test etmeyi amaçlam??t?r. Bu amaçla, uyarlama çal??mas?nda ölçe?in uzun ve k?sa versiyonlar? kar??la?t?rmal? olarak incelenmi?tir.

Ölçe?in birincil amac?, sürücü öfkesinin trafik kazalar? ve agresif sürü? davran??lar? üzerindeki etkisini inceleyen ara?t?rmac?lara standartla?t?r?lm?? ve güvenilir bir araç sunmakt?r. Elde edilen veriler, sürücü e?itim programlar?n?n ve psikolojik müdahalelerin hedeflenmesinde kritik rol oynamaktad?r.

## Yap?

Sürücü Öfke Ölçe?i (Uzun Form), sürü? s?ras?nda öfkeyi tetikleyen çe?itli durumlar? kapsayan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Orijinal DAS yap?s? genellikle alt? ana faktör etraf?nda

ARABPSYCHOLOGY.COM

yo?unla??r. Bu faktörler aras?nda di?er sürücülerin yapt??? hatalar, trafik s?k???kl???, yava? sürü?, otorite figürleriyle (polis) etkile?im, dü?manca jestler ve riskli sürü? davran??lar? yer almaktad?r.

Türkçe uyarlamada, Yasak ve E?iyok (2009) bu çok boyutlu yap?n?n Türk sürücüler aras?nda da korundu?unu veya benzer alt boyutlar gösterdi?ini do?rulamay? hedeflemi?tir. Bu yap?, öfkenin tek bir genel skor yerine, hangi ba?lamlarda (örne?in, zaman kayb? m? yoksa kasti dü?manl?k m?) daha yo?un ya?and???n? anlamay? sa?lar.

## Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, orijinal referans makalesinde (Yasak & E?iyok, 2009) detayl? olarak sunulmu?tur. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in kavramsal yap?s?n?n Türk kültürüne uygunlu?unu ve ölçülmek istenen psikolojik yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek amac?yla yap? geçerli?i ve ayr???m geçerli?i yöntemleri kullan?lm??t?r.

Genellikle, bu tür uyarlama çal??malar?nda, elde edilen faktör yap?s?n?n orijinal ölçe?in yap?s?yla uyumlu oldu?u gösterilir (yap? geçerli?i). Ayr?ca, ölçe?in, öfkeyle ili?kili di?er psikolojik yap?larla (örne?in, genel sald?rganl?k, dürtüsellik) beklenen düzeyde ili?kili olup olmad??? da incelenmi?tir. Spesifik geçerlik katsay?lar? için ilgili akademik makaleye ba?vurulmal?d?r.

## Güvenirlik

Sürücü Öfke Ölçe?i (Uzun Form)'nun güvenirlik analizleri, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmi?tir. Güvenirlik, genellikle iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test yöntemleri kullan?larak rapor edilir.

Yasak ve E?iyok (2009) çal??mas?nda, ölçe?in hem uzun hem de k?sa formlar? için yüksek düzeyde iç tutarl?l?k katsay?lar? elde edilmi?tir; bu da maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek düzeyde homojenli?e sahip oldu?unu göstermektedir. Bu yüksek güvenirlik de?erleri, ölçe?in Türk popülasyonunda da kararl? ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini desteklemektedir.

## Faktör Analizi

Sürücü Öfke Ölçe?i (Uzun Form)'nun uyarlama sürecinde faktör analizi temel bir rol oynam??t?r. Ke?fedici ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi yöntemleri kullan?larak, ölçek maddelerinin Türk sürücüler aras?nda hangi alt boyutlar alt?nda topland??? incelenmi?tir.

Orijinal DAS'?n alt? faktörlü yap?s?n?n Türkçeye uyarlanmas?nda da korundu?u varsay?l?r. Bu faktörler, sürü? öfkesinin farkl? kaynaklar?n? temsil eder: Di?er Sürücülerin Engellemesi, Yava?

ARABPSYCHOLOGY.COM

Giden Araçlar, Trafik S?k???kl???, Do?rudan Dü?manl?k, Polis ve Riskli Sürü?. Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk popülasyonunda da geçerli oldu?unu kan?tlam??t?r.

## Ölçek Bilgileri

**Test Type:** Uyarlama (Adaptation)

**Format:** Bildirime dayal? öz-bildirim ölçe?i (Self-report questionnaire). Uzun form, orijinal ölçekteki madde say?s?na yak?n, detayl? bir de?erlendirme sunar.

**Language Available:** Türkçe

**Population Group:** Yeti?kin Sürücüler

**Age Group:** 18 ya? ve üzeri (Ehliyet sahibi yeti?kinler)

**Population Details:** Türkiye'de ya?ayan ve aktif olarak araç kullanan bireyler.

**Test Methodology:** Genellikle 5 dereceli Likert ölçe?i (Örne?in: 1=Hiç k?zmam, 5=Çok sinirlenirim) kullan?larak yan?tlan?r. Yüksek skorlar, yüksek düzeyde sürü? öfkesine i?aret eder.

## Anahtar Kelimeler

Yol Güvenli?i, Sürücü Davran???, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, Trafik Psikolojisi, Agresyon, Uyarlama.

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Belirtilmemi?

**Affiliation Email addresses:** burcuesiyok@yahoo.com

**Correspondence Address:** Burcu E?iyok (Detayl? kurumsal adres makalede mevcuttur.)

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

**Test Y?l?:** Uyarlama ve psikometrik çal??ma 2009 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

**?zinler ve Ücret:** Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazarlara at?f yapmak suretiyle mümkündür. Özel veya ticari kullan?m için sorumlu yazar Burcu E?iyok ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Orijinal PDF doküman? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: driving-anger-scalelong-version-toad.pdf

## Referanslar

Yasak, Y., & E?iyok, B. (2009). Anger amongst Turkish drivers: Driving Anger Scale and its adapted, long and short version. *Safety Science*, *47*(1), 138-144. doi: 10.1016/j.ssci.2008.02.003

## Sürücü Öfke Ölçe?i (Uzun Form) Maddeleri

**IMPORTANT:** The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way. (Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmad??? için burada listelenememi?tir. Maddeler için orijinal referans makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.)

ARABPSYCHOLOGY.COM